

FRONTOVÉ LETECTVO V obranné operaci

V operační i taktické přípravě velitelů, štábů i vojsk se v posledních letech věnovala menší pozornost organizaci a vedení obranné operace a obranného boje vůbec a tedy otázkám použití jednotlivých druhů vojsk v tomto důležitém druhu boje. Proto také je menší pozornost věnována teoretickému rozpracování otázek obranné operace.

V předpisu „Organizace a vedení operací“ v hlavě 6 je uvedeno: „Ve válce lze zničit nepřítele a dosáhnout vítězství jen útočnou operací, která je základním druhem operace frontu a armády. V průběhu celé války však není možné na všech směrech a za všech podmínek neustále útočit. Proto příprava a vedení dočasné obranné operace zaujímají důležité místo.

Obrana je druhem činnosti vojsk, jenž je vynucen buď akcemi nepřítele, vlastnostmi terénu, vlastním zámyslem dalšího vedení operací nebo podmínkami týlového zabezpečení.“

Bojová činnost frontového letectva v obranné operaci bude mít řadu zvláštností vůbec a řadu zvláštností, které vyplynou z podmínek, za kterých bude obranná operace vedena. V tomto směru budou mít pro bojovou činnost frontového letectva rozhodující význam prostor, čas, síly, prostředky a trvání obranné operace pozemních vojsk. Pro bojovou činnost letectva bude tedy rozhodující, bude-li obranná operace vedena:

- v celém pásmu frontu, tedy celým frontem, nebo přejde-li do obrany pouze část vojsk frontu;
- od okamžiku zahájení války, nebo se k ní přejde v průběhu útočné operace, nebo na konci operace;

- s použitím jaderných zbraní nebo bez nich;
- na rozhodujícím či vedlejším operačním směru;
- časově krátce (několik dnů) nebo zda bude mít trvalejší charakter (několik týdnů nebo i měsíců);

Ve všech případech bude frontové letectvo a jeho bojová činnost představovat významnou složku v rámci obranné operace, která bude mít nemalý vliv na splnění konečných cílů operace.

Bojová činnost letectva v obraně bude charakterizována **vysoce aktivní útočnou činností po celou dobu vedení obranné operace**, jejímž cílem bude zničit maximum sil a prostředků útočícího protivníka. Tato zásada vyplývá jak z vlastností frontového letectva, tak z jeho určení, zejména pak z určení hlavních sil frontového letectva, které tvoří stíhací bombardovací a stíhací letectvo.

Pro frontové letectvo bude i v obranné operaci platit zásada zničit maximum sil protivníka na zemi, a to do jejich zasazení, nebo zabránit jejich organizovanému zasazení.

Zvláštní podmínky obranné operace budou vyžadovat **maximálně hospodárné využití** sil a prostředků letectva. To znamená, že frontové letectvo jako mohutný palebný prostředek frontu musíme využít ke splnění rozhodujících úkolů, které mohou mít vliv na průběh obranné operace. Takové hospodárné použití letectva ke splnění rozhodujících úkolů můžeme dosáhnout **soustředěným a hromadným použitím letectva** v rozhodujících fázích obranné operace.

I v obranné operaci bude plně platit zásada použití letectva včas a s maximálním možným využitím prvku **překvapení na rozhodujících směrech a v rozhodujících prostorech**.

K zabezpečení efektivnosti letectva bude nutné plně využít prvku **přísné centralizace** při vedení frontového letectvu, aby jeho bojová činnost odpovídala zámyslu velitele frontu.

Povede-li front obrannou operaci částí sil a hlavní síly frontu povedou útočnou operaci, bude bojová činnost frontového letectva zaměřena především ve prospěch útočících vojsk.

Frontové letectvo organizované do letecké armády bude v obranné operaci plnit zpravidla tyto **úkoly**:

- zúčastní se společně s raketovým vojskem a dělostřelectvem protipřípravy;
- v součinnosti s vojskovou PVO, a bude-li obranná operace vedena na vlastním území, také v součinnosti s PVOS, brání pozemní vojska a důležité objekty před úderem ze vzduchu a vzdušným průzkumem;
- vede boj o získání palebné převahy a vzdušné nadvlády;
- podporuje bránící se vojska;
- zúčastní se protiúderu;
- ničí vzdušné výsadky nepříteli;
- vede vzdušný průzkum;
- přepravuje vzduchem vojska a materiál.

Schéma úkolů letectva v obranné operaci viz schéma č. 1.

Bojová činnost letectva v protipřípravě musí být sladěna časově a prostrově s dalšími palebnými prostředky frontu, především s raketovým vojskem a dělostřelectvem. Síly a prostředky letectva, které se protipřípravy zúčastní, budou záviset na tom, zda protipříprava bude organizována v celém pásmu frontu, nebo zda bude provedena pouze v části pásma frontu. Půjde-li o protipřípravu organizovanou velitelem frontu, může se protipřípravě zúčastnit 80–90 % bo-

ových letounů letecké armády. Zvláště významnou úlohu sehraje letectvo v protipřípravě bez použití jaderných zbraní, protože bude jediným palebným prostředkem schopným plnit úkoly v operační hloubce. Včasné, překvapivé a rychlé provedení protipřípravy letectvem bude vyžadovat rychle soustředit letectvo na rozhodujících směrech. Účast letectva v protipřípravě bude mít zpravidla formu hromadného vzletu letectva.

Bojová činnost letectva v protipřípravě bude soustředěna k ničení a umlčení rozhodujících cílů nepřítele a to zvláště jeho raketových jaderných prostředků, letectva, tankových, obrněných a mechanizovaných svazků, útvarů a jednotek připravených k zasazení do útoku.

Kromě toho povede letectvo boj s PVO nepřítele, zejména protiletadlovými střelami a stíhacím letectvem. Bojová činnost průzkumného letectva v protipřípravě bude soustředěna jednak na získání zpráv o cílech, které budou součástí protipřípravy, a jednak bude využívat vzdušnou nadvládu v době protipřípravy k získání dalších zpráv o rozmístění nepřítele a jejich situaci.

Pro celou metodiku protipřípravy a její trvání bude rozhodující skutečnost, zda budou použity jaderné zbraně či nikoliv. Použití jaderných zbraní — tedy i použití raketového vojska — ovlivní podstatně i rozdělení cílů mezi letectvo a raketové vojsko.

Budou-li při protipřípravě použity jaderné zbraně, bude zpravidla časově krátká a letectvo v rámci protipřípravy uskuteční jeden hromadný vzlet. V podmínkách bez použití jaderných zbraní mohou být uskutečněny 2 i více hromadných vzletů letectva a protipříprava může být časově podstatně delší. Možná sestava letecké armády ve vzduchu při protipřípravě viz schéma 2.

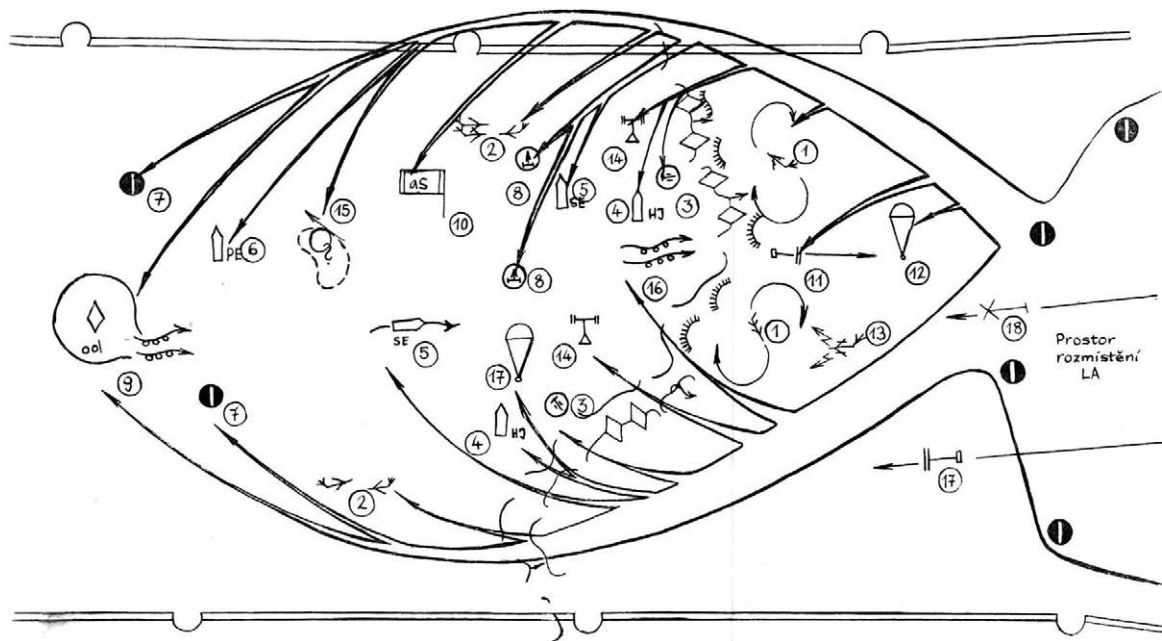
Obranu vojsk před úderem ze vzduchu a vzdušným průzkumem bude plnit stíhací letectvo v součinnosti s vojskovou PVO, případně se silami a prostředky PVOS. Zvláštností bojové činnosti stíhacího letectva při plnění úkolů protivzdušné obrany v obranné operaci bude skutečnost, že nepřítel bude mít zpravidla vzdušnou nadvládu, nebo bude o její získání usilovat všemi silami. Za těchto podmínek musí stíhací letectvo položit těžiště bojové činnosti na rozhodující směry a prostory a zabezpečit protivzdušnou obranu nejdůležitějších objektů v pásmu obrany. Zejména musí spolehlivě bránit prostory rozmístění raketového vojska, vlastní letiště, druhosledové svazky a velitelská stanoviště fronty a armád. V některých fázích operace musí stíhací letectvo spolupůsobit při vybojování místní nadvlády, a to zvláště v období protipřípravy a při protiúderech a protiztečích. Při úderech musí bránit pozemní vojska při přesunech na čáry zasazení, při rozvinování a po zasazení.

Hlavním způsobem bojové činnosti stíhacího letectva v obraně bude střeh na letišti a jen v kritických fázích obranné operace bude využívat střehu ve vzduchu.

Boj o získání palebné převahy a vzdušné nadvlády bude spočívat především v soustavném vyhledávání a ničení raketových jaderných prostředků nepřítele a ničení letectva na letištích. Hlavní tíhu tohoto boje nese stíhací bombardovací, případně bombardovací letectvo (pokud bude v sestavě LA) a zúčastní se jej také stíhací a průzkumné letectvo. Při použití jaderných zbraní bude úloha letectva podstatně snazší, protože řadu cílů převezme raketové vojsko.

Boj o získání palebné převahy a vzdušné nadvlády musí být systematický, a to i v podmínkách, že iniciativa bude v rukou nepřítele. Boj s raketovými jadernými prostředky nepřítele bude mít především formu samostatného vyhledávání a okamžitého jejich ničení.

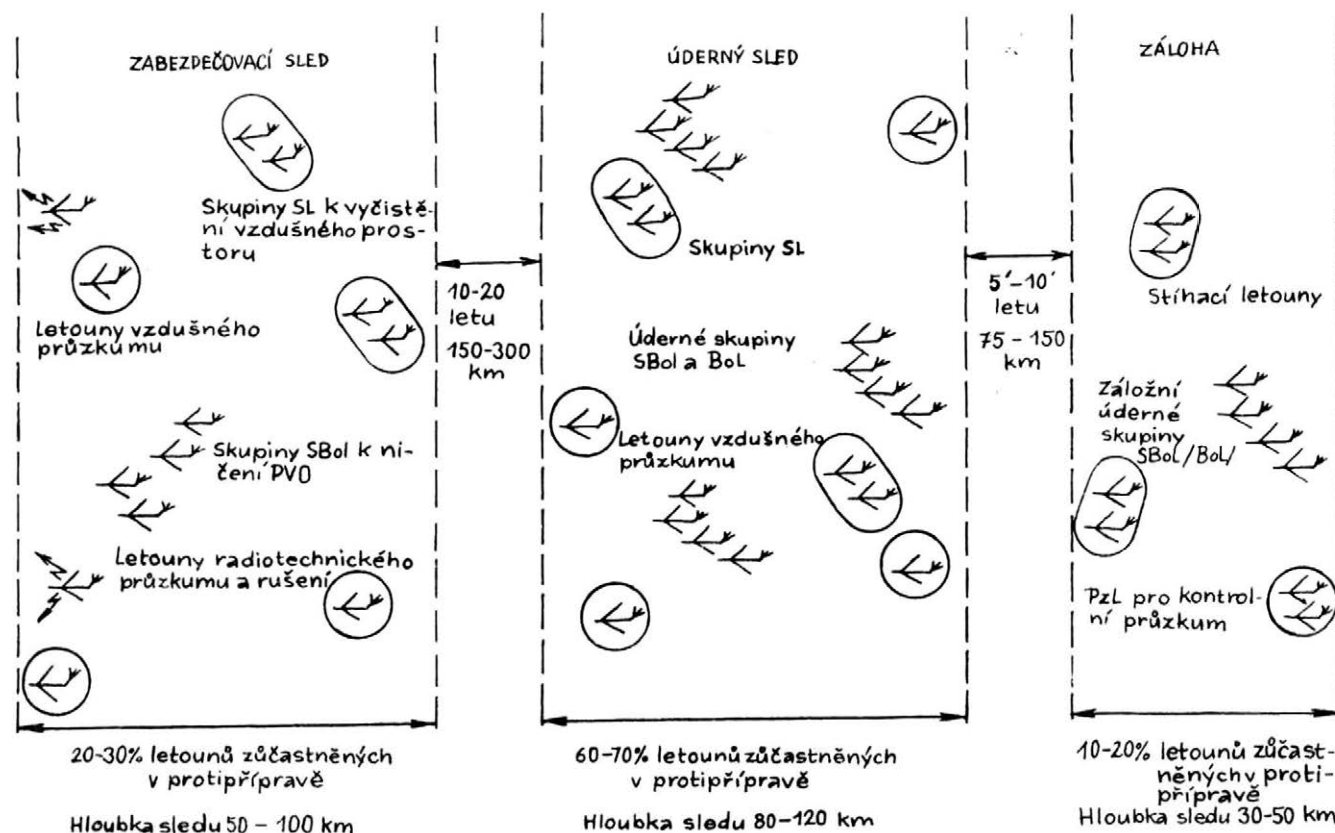
SCHEMA ÚKOLŮ LETECTVA V OBRANNÉ OPERACI

Poř. č.	Úkol	Cíle a objekty	Poř. č.	Úkol	Cíle a objekty
1	Protipříprava	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 15, 16	5	Zabezpečení protiútoků	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16
2	Protivzdušná obrana	1, 2, 13, 14	6	Boj se vzdušnými výsádky	1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15
3	Boj o palebnou a vzdušnou nadvládu	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 14, 15	7	Vzdušný průzkum	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16
4	Podpora vojsk	3, 4, 5, 6, 9, 10, 16	8	Převážka vojsk a materiálů	17, 18

SCHÉMA SESTAVY LETECTVA V PROTIPŘÍPRAVĚ

Schéma 2

Ničit letectvo nepřítele na letištích je výhodnější formou hromadných vzletů, při čemž část obsazených letišť můžeme ničit, část minovat a blokovat. K získání vzdušné nadvlády je výhodné ničit kromě letounů nepřítele také prostředky velení a navedení letectva a důležité objekty na letištích (sklady LPH a munice, letištní zařízení atd.).

Ničení letectva na zemi vytváříme příznivé podmínky pro vlastní PVO. Čím méně vzdušných cílů se objeví ve vzduchu, tím bude zásah všech druhů prostředků PVO úspěšnější.

Vážnost boje o získání palebné převahy a vzdušné nadvlády spočívá v tom, že nepřítel nebude schopen zahájit útočnou operaci, nebo ji dokončit a splnit její cíle, ztratí-li palebnou převahu a vzdušnou nadvládu.

Proto k tomuto úkolu musíme plánovat maximální možné úsilí letectva i za cenu, že nebudou splněny jiné, byť důležité úkoly.

Podpora vojsk bude spočívat v ničení vojsk nepřítele, zejména v blízkosti linie fronty. Její těžiště by mělo ležet za čarou dostřelu vlastního dělostřelectva i když všechny úkoly, které letectvo v obranné operaci plní, jsou uskutečňovány ve prospěch pozemních vojsk, přece jen pod pojmem podpory vojsk je nutné vidět přímou činnost proti taktickým cílům, které ovlivňují vševojskový boj.

Protože v obraně bude k podpoře vojsk vyčleňováno poměrně malé úsilí, musíme zvláště pečlivě vybírat cíle pro letectvo. Bude-li obranná operace vedena pouze v pásmu jedné vševojskové armády, může se v její prospěch vyčleňovat odpovídající úsilí letectva s tím, že o jeho použití bude rozhodovat velitel vševojskové armády.

Podpora vojsk při protiztečích a protiúderch bude uskutečňována stejným způsobem a podle stejných zásad jako je tomu při útoku.

Účast letectva v protiúderu bude spočívat ve vytvoření vhodných podmínek pro pozemní vojska k protiúderu a v podpoře vojsk v jeho průběhu. Před protiúderem musíme získat alespoň místní palebnou převahu a vzdušnou nadvládu. Takovouto situaci lze vytvořit dlouhodobější systematickou bojovou činností letectva a raketového vojska. Hlavní úkoly letectva při přípravě budou spočívat v získávání zpráv o situaci nepřítele na směru protiúderu a ve spolehlivé protivzdušné obraně protiúderného uskupení v prostorech soustředění, při přesunech na čáru zasazení a době zasazení. Před zahájením protiúderu je nutný hromadný úder nebo palebná příprava, které se letectvo zúčastní maximálně možným bojovým úsilím.

Podpora vojsk, která se zúčastní protiúderu, bude soustředěna na hlavní palebné prostředky nepřítele a ta pozemní vojska nepřítele, která by mohla ohrozit splnění cílů protivníka.

Při protiúderu můžeme použít vzdušné výsadky k ovládnutí důležitých prostorů a objektů; jejich přeprava, zabezpečení vysazení a podpora boje budou další důležité úkoly letectva.

Boj se vzdušnými výsadky nepřítele začíná od zjištění příznaků k uskutečnění výsadku. Podaří-li se odhalit tyto příznaky, je nejvýhodnější ničit výsadky na letištích v době nakládání. Tento úkol bude však velmi složitý a při přípravě operačního výsadku i nemožný z hlediska doletu vlastního letectva. Také ne vždy se podaří zjistit přípravy uskutečnění výsadku a určit místa nakládání. Proto je nutné počítat s tím, že vzdušné výsadky budeme ničit za letu, při vysazování, případně ihned po vysazení. Předpokladem takové

bojové činnosti letectva bude nedovolit nepříteli, aby získal vzdušnou nadvládu, nebo pokud jí bude mít, nedovolit mu, aby těsně před uskutečněním výsadku si ji ještě více upevnil. Proto musíme počítat s tím, že od okamžiku přeletu linie fronty výsadkem musí dojít k velkému soustředění vlastního letectva ve vzduchu na trati letu výsadku a v prostoru vysazení. Boje se vzdušným výsadkem za letu se kromě stíhacího letectva musí zúčastnit i ostatní druhy letectva, především stíhací bombardovací, případně průzkumné, které jsou schopny vést vzdušný boj. Nejkritičtější okamžik pro výsadek je období vysazování nebo přistávání výsadku (jde-li o výsadek přistávací). V této době přechází stíhací bombardovací letectvo k ničení výsadku na zemi s cílem nedovolit organizované vysazení a soustředění výsadkových jednotek a útvarů. Zahájí-li výsadek bojovou činnost, přechází letectvo na podporu pozemních vojsk, která jsou proti výsadku zasazena.

Boj s výsadky nepřítel vyžaduje velké úsilí vlastního letectva, zejména proto, že nepřítel použije k zabezpečení výsadku značné síly. Vlastní letectvo bude muset uskutečnit zpravidla více než 1 vzlet na letoun. Podle druhu výsadku, hloubky vysazení, způsobu výsadku můžeme počítat s 1—3 vzlety u stíhacího letectva, 1—2 vzlety stíhacího bombardovacího letectva a 1 vzletem průzkumného letectva.

K boji se vzdušnými výsadky musí být vždy připravena dostatečná záloha stíhacího a stíhacího bombardovacího letectva.

Vzdušný průzkum představuje jeden z nejdůležitějších úkolů frontového letectva. Vzdušný průzkum v obranné operaci musí získat takové zprávy o nepříteli, abychom z nich, společně s jinými zdroji zpráv, mohli vyhodnotit zámysl nepřítel, zejména bude-li připravovat útočnou operaci, směr hlavního úderu, sestavu vojsk nepřítel a předpokládaný čas zahájení útočné operace.

Při vzdušném průzkumu jednotlivých objektů bude těžiště vzdušného průzkumu soustředěno na zjišťování a sledování prostředků raketového jaderného napadení, rozmístění letectva, prostředků PVO, zejména PLŘS a hlavní uskupení pozemních vojsk.

Cílem tohoto průzkumu bude především získat potřebné údaje k činnosti vlastních úderných prostředků, tj. raketového vojska a letectva.

Průzkumné letectvo bude v obraně často plnit úkoly za velmi obtížné situace, v podmínkách vzdušné nadvlády nepřítel. Proto bude využívat ke splnění úkolů hromadných vzletů ostatních druhů letectva. V některých kritických fázích obranné operace a na rozhodujících směrech bude nutné organizovat násilný vzdušný průzkum s překonáváním vzdušné nadvlády a PVO nepřítel v rozhodujících prostorech.

Ke sledování vojsk protivníka v přífrontovém pásmu bude zpravidla organizován vzdušný průzkum z vlastního území, který může být uskutečněn jak fotografickým průzkumem průzkumného letectva, tak vizuálním průzkumem vojskového letectva.

Radiotechnický vzdušný průzkum musí zabezpečit včasné zjištění radiotechnických prostředků nepřítel a prostředků radiotechnického rušení.

Úkolem vzdušné přepravy v obranné operaci bude především zabezpečit rychlý manévry vojsky a soustředění nebo doplnění materiálu. V obranné operaci budeme vzdušné výsadky používat jen ve výjimečných případech a to zpravidla v souvislosti s protiztečemi a protiúderem. S výhodou však můžeme dopravní a vrtulníkové letectvo použít ke vzdušné přepravě záloh na ohrožené

směry a prostory a to především záloh protitankových, ženijních a chemických. Na vzdušnou přepravu materiálu nebudou v obranné operaci tak vysoké nároky jako tomu je v útočné operaci. I v obranné operaci však mohou vzniknout situace, kdy požadavky na vzdušnou přepravu budou vysoké a náročné. K takovým případům může dojít při zásobování vojsk v obklíčení nebo při rozrušení některých důležitých komunikačních center. Přísun materiálu k frontě vzdušnou cestou bude zpravidla spojován s odsunem raněných. Důležitý a složitý úkol při přepravě vojsk vzduchem bude také odsun vojsk vzdušnou cestou z prostorů obklíčení.

Úkoly frontového letectva v obranné operaci bude na jedné straně ovlivňovat, kromě již uvedených podmínek, také *složení letecké armády*, na druhé straně budou cíle obranné operace ovlivňovat i složení letecké armády.

Bude-li mít front ve svém složení 3—4 vševojskové armády a obrannou operaci povede jen část sil frontu (např. jedna vševojsková armáda), zatím co hlavní síly frontu povedou útočnou operaci, nebo přejde-li celý front do obranné operace na krátké období s cílem pokračovat v útočné operaci, může mít letecká armáda ve svém složení:

Druh letectva	Divizí	Počet pluků	Letounů
Stíhací	1—2	3—6	108—216
Stíhací bombardovací	2—3	6—9	216—324
Bombardovací		1—2	27—54
Průzkumné		1—2	45—72
Dopravní výsadkové	1	3	99
Speciální		2	56
Celkem	4—6	16—24	551—821

Povede-li obrannou operaci celý front po delší období, ať již na začátku války, po ukončení útočné operace nebo při přechodu do obrany v průběhu útočné operace, může být letecká armáda podstatně slabší.

Kromě celkových počtů letounů může mít na složení letecké armády v obranné operaci podstatný vliv použití prostředků ničení, zejména jaderných zbraní. Bude-li v obranné operaci použito jaderných zbraní, je možné, aby letecká armáda byla z hlediska svého složení slabší, protože údernou sílu letectva lze nahradit přidělením většího počtu jaderných zbraní, tj. jaderných pum. Kromě toho budou údernou sílu frontu nebo armády v obraně tvořit také raketová vojska. V obranné operaci bez použití jaderných zbraní bude údernou silou zejména proti cílům v operační hloubce, pouze frontové letectvo.

Složení letecké armády i podmínky, za nichž bude obranná operace vedena, podstatně ovlivní *bojové úsilí jednotlivých druhů letectva*. Bojové úsilí letectva musí odpovídat cílům obranné operace a i když musí zabezpečit splnění hlavních úkolů, může se dost podstatně lišit od úsilí, které bývá stanoveno pro útočnou operaci. Hlavní důvody pro nižší bojové úsilí mohou vyplývat z toho, že: — budou ničeny jen rozhodující cíle nepřítele a to především ty, které zabrání nepříтели vést úspěšnou útočnou operaci; — v obranné operaci půjde o to, zachovat maximum sil a prostředků letectva zejména na období přechodu do útočné operace a k jejímu průběhu (bude-li přechod do útočné operace plánován);

— frontové letectvo nebude mít z jakéhokoli důvodu dostatek hlavních druhů materiálních prostředků k zabezpečení bojové činnosti (LPH, letecká munice a pumy atd.).

V obranné operaci lze kalkulovat s tímto bojovým úsilím pro jednotlivé druhy letectva:

Druh letectva	Bojové úsilí na letoun		
	denně	týdenní	měsíční
Stíhací	do 3	15—20	50—60
Stíhací bombardovací	do 2	12—14	35—45
Průzkumné	1—1,5	7—10	30—40
Dopravní výsadkové	1—2	7—12	25—30
Speciální	1—2	7—12	30—40

Při uvedeném možném složení letecké armády ve frontové obranné operaci mohou jednotlivé druhy letectva uskutečnit celkem tento počet letounových vzletů:

Druh letectva	Počet vzletů	
	za den	za týden
Stíhací	315	1500—1900
Stíhací bombardovací	210—280	1200—1800
Průzkumné	40—120	230—600
Dopravní výsadkové	95—180	650—1200
Speciální	50—90	330—620
Celkem	710—985	3910—6120

V některých případech, zejména v některých rozhodujících a kritických fázích obranné operace nelze vyloučit úsilí letectva podstatně vyšší i maximální. V takovém případě můžeme počítat s úsilím 3—4 vzlety na letoun u stíhacího a stíhacího bombardovacího letectva a 2—3 vzlety na letoun u průzkumného letectva.

Na bojovém úsilí letectva a použitých prostředcích ničení, zejména na tom, zda budou použity jaderné zbraně či nikoliv, závisí bojové možnosti frontového letectva.

Při vedení obranné operace bez jaderných zbraní a při úsilí, které je uvedeno v tabulce, lze počítat s těmito bojovými možnostmi:

Z 1500—1900 letounových vzletů stíhacího letectva je možné předpokládat, že asi 70 % vzletů bude použito k protivzdušné obraně vojsk, zbývajících 30 % na jiné úkoly, např. zabezpečení bojové činnosti jiných druhů letectva, údery proti pozemním cílům atd. Z uvedených 70 % vzletů pro protivzdušnou obranu je možné počítat, že asi u 30 % vzletů, tj. u 315—400 letounových vzletů dojde ke střetnutí se vzdušnými cíli. Zbýající vzlety v rámci protivzdušné obrany budou vyčerpány na vzlety při úkolech přehrazování a to jak na linii fronty, tak při obraně vojsk nebo u nichž z jakéhokoliv důvodu nedojde k střetnutí se vzdušnými cíli nepřítele. Těmito 315—400 letounovými vzlety lze ničit 105—133 letounů nepřítele. I když se zdá procento přímých střetnutí stíhacího letectva poměrně nízké, je nutné brát v úvahu zejména taktiku bojové činnosti letectva nepřítele, tj. velké množství nízkoleťících cílů a hromadná činnost letectva nepřítele v malých skupinách, při níž budou omezené možnosti navedení (z hlediska celkové kapacity naváděcích prostředků).

U stíhacího bombardovacího letectva můžeme počítat s tím, že 90 % všech vzletů bude použito k ničení pozemních cílů. Pouze 10 % může být použito k úkolům jiným, jako je protivzdušná obrana, vzdušný průzkum, osvětlování bojiště. Těchto 90 % vzletů stíhacího bombardovacího letectva představuje 1080—1620 letounových vzletů. Nebudou-li použity jaderné zbraně, je možné tímto úsilím dosáhnout těchto orientačních výsledků při ničení, umlčení nebo vyřazení typických cílů:

Zničení 2 skupin (oddílů) ŘS PE	40
Zničení 3 oddílů ŘS SE	60
Zničení 4—6 oddílů HJ	60—90
Zničení 3—5 oddílů PLŘS HAWK	90—150
Vyřazení 4—6 letišť se zničením 10—15 letounů na letišti	160—240
Vyřazení 2—3 VS sboru nebo armády	80—120
Zničení (vyřazení) 15—25 radiolokátorů	50—80
Zničení 15—25 děl. baterií	120—180
Zničení 7—11 mechanizovaných praporů	420—660
Celkem:	1080—1620

Tyto bojové možnosti stíhacího bombardovacího letectva s použitím konvenčních bojových prostředků je možné zvýšit použitím chemických prostředků.

Při bojové činnosti s použitím jaderných zbraní se bojové možnosti stíhacího bombardovacího letectva podstatně zvyšují a budou záviset na počtech a rážích jaderných pum.

Průzkumné letectvo je schopno úsilím 230—600 letounových vzletů provést průzkum:

- 12—20 baterií PLŘS HAWK
- 40—60 prostorů rozmístění ZHN
- 10—20 letišť
- 5 000—15 000 km komunikací
- 10—20 prostorů soustředění vojsk
- 30—60 prostorů rozmístění radiolokátorů a naváděcích stanovišť
- 50—100 různých malorozměrných objektů
- 300—1 800 km² bojiště.

Dopravní výsadkové letectvo může 650—1 200 letounovými vzlety přepravit 800—1 500 t materiálu a 3 000—5 000 osob.

Operační sestavu letecké armády musíme volit v soulase s cílem obranné operace a musí zabezpečit bojovou činnost frontového letectva především z hlediska doletu jednotlivých typů letounů. Rozmístění operačních letišť, zvláště předpokládá-li se dlouhodobější obrana, bývá zpravidla ve větší hloubce od linie fronty, a to především proto, aby letectvo bylo maximálně chráněno před údery nepřátelského letectva a operačně taktických a operačních raket. Operační letiště stíhacího, stíhacího bombardovacího a průzkumného letectva nebudou zpravidla blíže než 80 km—100 km od linie fronty. V některých případech a to zvláště bude-li nutné zabezpečit pro některé úkoly zvýšený dolet, je možné počítat se zřízením předsunutých letišť ve vzdálenosti 30—50 km od linie fronty.

Při volbě operační sestavy letectva pro obrannou operaci je zvláště důležité vycházet ze zámyslu a předpokládaného průběhu obranné operace. Zvláštní pozornost je nutné věnovat zejména otázce přípravy letišť v týlu tak, aby mohl včas být uskutečněn letištní manévř od linie fronty do hloubky vlastní obrany,

zejména na možných hlavních směrech nepřátelského útoku. Rovněž včas musí být připraven letištní manévry a přemístění leteckých pluků k linii fronty na směrech plánovaných vlastních protiúderů.

Při dlouhodobějším vedení obrany bude nutné uskutečňovat častější letištní manévry leteckými pluky tak, aby letecké pluky nebyly na těchže le. ištích dlouhou dobu (několik dní) a nebyly vystaveny opakovaným úderům prostředků vzdušného napadení nepřítele.

Organizaci a plánování bojové činnosti frontového letectva v obranné operaci uskutečňujeme na základě rozhodnutí a operační směrnice velitele fronty. Hlavní zvláštností organizace a plánování bojové činnosti letecké armády budou především v tom, že musí být připraveno několik variant bojové činnosti letectva podle možného předpokládaného vývoje situace. Vývoj situace bude ovlivněn nepřítelem, který bude mít iniciativu, zvláště provede-li útočnou operaci. Při plánování bojové činnosti musíme počítat s větším úsilím letectva v záloze velitele fronty a velitele letecké armády, aby bylo možné okamžitě řešit ne- předvídané situace.

Na stupni letecké armády se pro obrannou operaci zpravidla zpracovává:

- rozhodnutí velitele letecké armády
- plán bojové činnosti letectva v obraně
- plán účasti letectva v protipřípravě
- plány hromadných akcí letectva (např. k vybojování palebné převahy a vzdušné nadvlády, k zabezpečení protiúderu atd.)
- plán boje se vzdušnými výsady nepřítele
- plán letištního manévru
- plán vzdušného průzkumu
- plán spojení a radiotechnického zabezpečení
- plán letovodského zabezpečení
- plán boje s radioelektronickými prostředky nepřítele
- plán operačního maskování
- plán organizace týlu
- plán součinnosti se vševojskovými armádami, APVOS a sousedními leteckými armádami
- bojové rozkazy, bojová nařízení a odborná nařízení pro svazky a útvary letecké armády.

Všechny plány, přestože jsou zpracovány ve variantách, upřesňujeme na základě vývoje situace a včas připravujeme potřebná opatření pro bojovou činnost svazků a útvarů. Tato činnost je v obranné operaci složitější, zejména proto, že bude obtížnější předpokládat činnost nepřítele.

Vedení obranné operace si vyžádá zvláštnosti v jednotlivých druzích zabezpečení bojové činnosti. Nejmarkantnější se tyto změny projeví v letištně ženijním zabezpečení a v zásobování letectva hlavními druhy materiálu.

V letištně ženijním zabezpečení bude hlavní těžiště spočívat ve vybudování letišť v hloubce vlastní obrany a ve výstavbě nových letišť k zabezpečení rozptylu letectva a častějších změn v jeho sestavě. Značné síly si vyžádá obnova letišť po úderech nepřátelského letectva. Důležitá budou opatření ke zničení vlastních letišť, pro případ opuštění letišť s cílem znemožnit nepříteři jejich využití.

V obranné operaci, zvláště budeme-li předpokládat její delší trvání, bude nutné vybudovat maximálně možný počet klamných letišť. Klamná letiště s dal-

šími opatřeními, především častějšími změnami v rozmístění leteckých pluků, jsou velmi účinným opatřením ke snížení ztrát vlastního letectva. Počet klamných letišť bude záviset na řadě okolností. Za střední normu je možné považovat vybudování jednoho klamného letiště na jeden letecký pluk, tedy u celé LA 12—24 klamných letišť.

Zásobování letectva hlavními druhy materiálu bude proti útočné operaci jednodušší. Nižší bude spotřeba hlavních druhů materiálu (LPM, letecké munice, přídavné nádrže atd.) a odpadnou přesuny tohoto materiálu na velké vzdálenosti za útočícími vojsky. Je však nutné počítat s větším rozrušením komunikační sítě a s vytvořením zásob na větším počtu letišť, resp. na všech letištích, která mohou letecké pluky v rámci letištního manévru kdykoli obsadit. V závislosti na trvání a zámyslech obranné operace se budou zásoby hlavních druhů materiálu soustřeďovat v hloubce obrany, nebo budeme-li předpokládat přechod do protiútočiny, budou i zásoby přisunovány blíže k frontě.

V ostatních druzích bojového zabezpečení, i když budou zákonitě uskutečňovány v souladu se zámyslem vedení obrany, nebudou proti útočné operaci v jejich praktické realizaci podstatné změny.

Organizace velení frontovému letectvu v obranné operaci je usnadněno především tím, že se méně často mění místa velení LA. Pokud ke změnám míst velení dochází směrem od linie fronty, je možné použít předem připravená velitelská stanoviště s vybudovaným spojením. Velení všem druhům letectva se uskutečňuje z VS letecké armády. Vzdušné cíle pro stíhací leteckou divizi se přidělují z VS PVO F, kde je zástupce velitele LA.

Letecká armáda rozvíjí pro velení VS, ve vzdálenosti 100—150 km a ZVS ve vzdálenosti 150—200 km od linie fronty. ZVS leteckých divizí se rozmisťují v letištních uzlech divizí, zpravidla v blízkosti jednoho z pluků divize. VS leteckých pluků jsou umístěna v prostoru operačního letiště pluku mimo zónu ohrožení, tj. ve vzdálenosti 3—5 km od vzletové a přistávací dráhy.

K velení letounů ve vzduchu rozvíjí stíhací letecká divize 3—4 navigační stanoviště a 2—3 předsunutá navigační stanoviště. K navedení na pozemní cíle rozvíjí každá stíhací bombardovací letecká divize 1—2 navigační stanoviště na pozemní cíle.

Organizace součinnosti se zabezpečuje, kromě připravených plánů, vysláním součinnostních orgánů LA. Letecká armáda zpravidla vysílá:

- na VS frontu - představitele LA k zabezpečení součinnosti s druhy vojsk frontu

- na VS PVO frontu - zástupce velitele LA se skupinou pro velení stíhacímu letectvu

- na VS vševojskových armád - letecké operační skupiny

- na VS sousední letecké armády - styčného důstojníka.

K prvosledovým divizím se podle situace vysílají styční důstojníci od útvarů stíhacího bombardovacího letectva.

Úkolem všech součinnostních orgánů letecké armády je sladit činnost letectva s daným stupněm velení pozemních vojsk, PVOS a leteckými sousedy, předávat vzájemné informace a požadavky mezi součinnostními veliteli a štáby.

Při tom je nutné na všech stupních velení brát v úvahu, že o použití letectva v obraně rozhoduje zásadně velitel frontu a velitel letecké armády a že nesmí být rušena zásada jeho přísně centralizovaného použití.